

ҮЛКЕН ҰСТАЗ, ҚАМҚОР БАСШЫ

М.НҮРПЕЙІСОВА

э.ғ.к, доцент, шәкірті

Кенжеғалиағанымен 1973 жылдан бері білемін. Сол жылы Плеханов атындағы Мәскеу халық шаруашылығы институтын бітіріп, жолдамамен Алматы халық шаруашылығы институтына келген едім.

Сол кездегі тәртіп бойынша, жұмысқа қабылдар алдында әр жаңа маманмен әдетте ректордың өзі әңгіме өткізеді екен. Бірақ ректор демалыста болғандықтан, ректордың міндетін бірінші про-ректор Кенжеғали Әбенұлы Сағадиев атқарып отырғанды. Сол себепті мен жолдамамен Кенжеғали ағаның алдына барған болатынмын. Еңбек жолымды енді бастайын деп тұрғандықтан, астанадағы үлкен оқу орнының табалдырығын имене аттағаным өз алдына, Кенжеғали ағаның қабылдауына да қатты қобалжыған көңіл-күйде кірген едім.

Мен кабинетке кіргенде сұңғақ бойлы, қатал кісіні көрдім. Бойымнан үрей кетер емес. Бірақ, ұзамай, қабылдау барысында толқығаным басылғандай болды. Өйткені ол кісі менің қызмет табалдырығын бірінші рет аттап отырғанымды ескерді ме, көбіне «қалқам» деп, жылы үнмен сөйлегені әлі есімде. Ол менің құжаттарыммен танысты, оқытушы жұмысының мән-жайын түсіндірді, сосын қызметіме табыс тіледі.

Бүгін ойлап қарасам, маған сонша ересек көрінген ағамен жас айырмашылығымыз он жас екен, бірақ сол кезде маған ол кісі өте ересек, тым байсалды және өте қатал адам болып көрініп еді.

Сөйтіп, ағаның батасымен менің оқытушылық қызметім басталып кетті. Содан бері отыз бес жыл өте шығыпты.

Кенжеғали аға басшыларының бірі болған осы үлкен ұжымда мен оқытушы, ғалым, азамат

ретінде қалыптастым. Осында сол кісінің жетекшілігімен кандидаттық диссертация қорғадым. Докторантураны да осы институт қабырғасында бітірдім. Тағдырдың қалауымен, менің зерттеп жүрген тақырыбым профессор Сағадиевтың ғылыми ізденісінің бағытына сәйкес болып шықты. Ол менің кандидаттық жұмысыма ғылыми басшылық жасағанымен шектелмей, бертінде де, ғылыми зерттеулерімнің барысын ұдайы сұрастырып, ақыл-кеңесін беріп тұрады.

Ол кісі біздің институтта қызмет істеп жүргенінде Мәскеудегі Г.В. Плеханов атындағы институтта докторлық диссертациясын қорғады. Сол кезден бастап Кенжеғали ағаның ғылыми және ұйымдастырушылық жолы баршаға мәлім биікке шықты.

Ол Ақмола аграрлық университетіне ректор болып тағайындалды. Сонда істеп жүріп, өзінің ғылымға сіңірген еңбегіне сай, республика Ғылым Академиясының корреспондент-мүшесі болып сайланды.

Одан өзі үлкен жолын бастаған оқу орнына қайта оралды – Қазақ мемлекеттік басқару академиясының ректоры болды. Бұл қайта құру кезеңі еді, уақыт алға тартқан қиындықтардан ұжымның қиналмай өтуіне бас-көз болды. Оқытушылардың еңбекақысын көтеру, оқу орнының ғылыми-шығармашылық байланыстарын жан-жақты жолға қою, мамандарды, ғалымдарды шетел оқу орындарына тәжірибе алмасу іс-сапарларына жіберу сынды көптеген шаруаларды жүзеге асырды.

Біз ректорымызға сүйсіне қарайтынбыз, өйткені ол өзінің жеке көзқарасын ашып айтудан тайсалмайтын батыл, өте әділ басшы ретінде көрінетін.

Қызметкерлеріне жанашырлық сезіммен қарап, әрқашан қолдау көрсетіп тұратын.

Тәуелсіздік кезінде Кенжеғали аға Қазақстан Республикасы Ұлттық академиясының президенті болды, қазір парламент мәжілісінің депутаты. Көптеген қоғамдық, мемлекеттік шаруаларына қарамастан, ол өзінің аспиранттарымен, шәкірттерімен байланысын үзбейді.

Мен де өзімді Кенжеғали ағаның бір шәкіртімін деп есептеймін. Шәкірті ретінде, үлкен ұстаз, кен ауқымды ғалым, қоғам және мемлекет қайраткерін, жаны жайсан азаматты айтулы мерейжасымен шын жүректен құттықтаймын. Алдағы уақытта да ғылымдағы ізбасарларын көптеп тәрбиелей беруіне, халық қалаулысы лауазымында ел игілігіне риясыз қызмет ете беруіне шын жүректен тілектестік білдіремін.